

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

מתוך

כרך לב, תשמ"א

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

מונחים לענייני פתיבה ומשרד

שאישרה האקדמיה בישיבותיה בקיץ תשמ"א*

מָהֶדֶק (ניירות) — paper slip

השם מָהֶדֶק, שהיה משמש לכל מיני מכשירים שבמשרד, יוחד אך ורק לאותו מכשיר העשוי תיל, שבא להדק שני ניירות, או יותר.

אָטֶב (ניירות) (ר' אָטֶבִּים) — bulldog clip

אָטֶב היה משמש בימי קדם להידוק היריעות הכתובות, שתלו הסופרים לייבוש, או להידוק דפי קונטרס.

בתלמוד הבבלי, במסכת מנחות (דף לב ע"א), נמצא: אטבא דסיפרי. עתה יוחד המונח להתקן הקפיצי, המשמש להצמדת ניירות יחד ויכול להחזיק ניירות רבים.

אָטֶב (להידוק פבסים) — clothes' peg

האָטֶב, המשמש להידוק פבסים אל החבל, כבר מקובל, ואף נזכר בספרות החדשה. גם הוא, פאטב הניירות, הוא התקן קפיצי.

* יש מהם שהיו שגורים ומצויים בשימוש, ועתה קיבלו את אישורה, ויש שחודשו ונקבעו עתה.

הקליב — to staple

עניינו של הכליב הוא: חיבר יריעות או דפים בתפרים גסים. במשנה מועד קטן א ח נמצא: "ההדיט תופר פדרפו, והאומן מכליב", וכן שימוש גם בימינו, וידוע גם "חוט מכליב", המשמש להקלבה בעת התפירה. עתה אושר גם לעניין החיבור במקלב (ר' בסמוך).

מקלב — stapler

המכשיר, שמחברים בו ניירות בקליבים (ר' בסמוך). ע"י לחיצה נשלף קליב וננעץ בניירות ומחברם יחד.

קליב — (wire) staple

סיכת המקלב, שצורתה פצורת האות ח, היא קליב¹.

תפס (of pen, of pencil) — clip

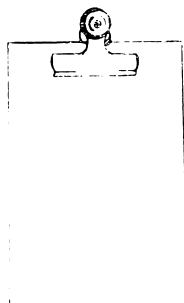
התפס משמש להצמדת העט או העיפרון לבגד, לתיק וכדומה. זוהי פעין לשון דקה, המחוברת לראש העט או העיפרון, ובאמצעותה העט תפוס ואחוז בבגד, בתיק וכדומה.

1. נהגו לקרוא לכליבים בדרך ההיתול "נְגִי החיבור".

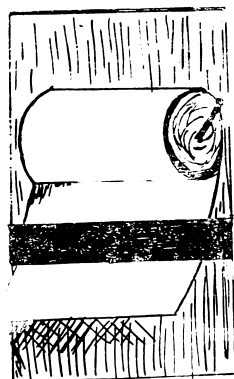
לחיצן — push button

הלחיצן הוא הַתקן בַּעֵט וכדומה, שפאשר לוחצים עליו הוא דוחק את חוד המילוי שבעט החוצה, ואפשר לכתוב בו.

לוח אָטב — clip pad

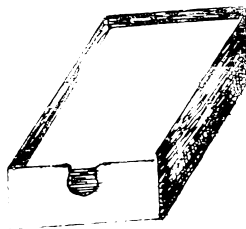
זה לוח או מצע קשוח אחר, שנייר הפתיבה שעליו מוצמד אליו פאטב. לוח האָטב משמש את הפותב, כשאין לפניו שולחן פתיבה.

מַנְפֵּק נייר — paper dispenser

זה הַתקן, שקבוע בו גליל נייר על ציר, ותולשים ממנו פיסות נייר, או שמונחות בו פיסות נייר, ומוציאים אותן אחת אחת.

מַנְפֵּק נגזר משורש נפק בארמית, שמשמעו "יצא".

מַנְשִׁית פְּתָקִים — slip tray

זה מגש קטן, שהושמו בתוכו פתקים, והם אחוזים בו מכל צדיהם.

קלָמְרִית — desk caddy

זו כַּעֲיֵן קַעֲרִית עֲגוּלָה אוּ מְרֻבַּעַת
כַּמְגֵּשׁ, הַמְּחִילֶקֶת לְתַאִים, וּבֵהֶם שְׂמִים
אַבְזָרֵי מִשְׁרָד, כַּגֹּזֶן עֲטִים, מַהֲדָקִים,
מַחַק, מַחְדָּד.

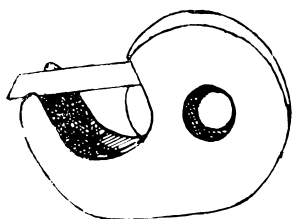
דְּבִקִּית — self-adhesive lable

זוּ מְדַבְּקָה, שֶׁמְנִיחִים אוֹתָהּ וְהִיא נִדְבַקֶּת מִיד, וְאֵין צוֹרֵךְ
לְהִרְטִיבָהּ קוֹדֵם לָכֵן.

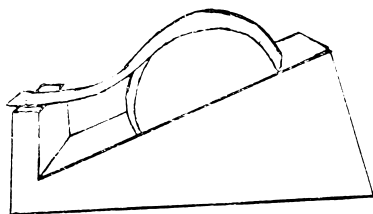
סֶרֶט דְּבִיק — self-adhesive tape

זֶה סֶרֶט הַנִּדְבֵּק כְּשֶׁמְנִיחִים אוֹתוֹ, בְּלִי שֶׁהִרְטִיבוּ אוֹתוֹ קוֹדֵם
לָכֵן.

מְנִיֵּף סֶרֶט דְּבִיק — self-adhesive tape dispenser

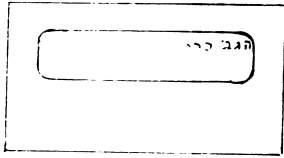
הוּא הֶתְקֵן, שֶׁקְבוּעַ בּוֹ גִּלִּיל
סֶרֶט דְּבִיק עַל צִיר, וְתוֹלֵשִׁים מִמֶּנּוּ
קָטְעִים לְפִי הַצּוֹרֵךְ וּמַדְבִּיקִים.

סֶרֶט נִיִּיר־דְּבִיק — adhesive paper tape

זֶה גִּלִּיל שֶׁל נִיִּיר־דְּבִיק, שֶׁישׁ צוֹרֵךְ לְהִרְטִיבוֹ לִפְנֵי
שֶׁמַּדְבִּיקִים אוֹתוֹ.

מעטפת חלון — window envelope

זו מעטפה, ששמים בתוכה מכתבים למשלוח, ויש בה פתח המכוסה נייר שקוף, שדרפו רואים את המען הפתוב על המכתב הנתון בתוכה².

מחקק — eraser, rubber

לפני הנועדה למונחי המשרד היו שתי הצעות: מחקק ומחקק. בבתי-הספר נסתמנה הנטייה להבדיל בין פעולת המחיקה (התלמיד המחקק את מה שכתב), ובין המחקק עצמו. האקדמיה קבעה: מחקק.

2. הוצעו גם הצעות אחרות לעניין זה: מעטפת אשנב, מעטפה אשנבית, ובקיצור: אשנבית. פאמור, החליטה האקדמיה על המונח מעטפת חלון, המצוי כבר בשימוש בבתי-דואר.